

Universiteit
Leiden
The Netherlands

North Korea and the liberation of Southern Africa, 1960-2020

Hoog, T.A. van der

Citation

Hoog, T. A. van der. (2024, May 7). *North Korea and the liberation of Southern Africa, 1960-2020*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3753571>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3753571>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

SAMENVATTING

Deze dissertatie beschrijft de invloedrijke rol van Noord-Korea tijdens de bevrijding van Zuidelijk Afrika, en onderzoekt specifiek hoe Afrikaanse staten die historische steun vandaag de dag terugbetalen. De hoofdvraag is hoe politieke elites in Zuidelijk Afrika profiteerden van Noord-Koreaanse steun, van 1960 tot 2020. Het belangrijkste argument van deze dissertatie is dat bevrijding (en niet de Koude Oorlog) de bepalende factor was voor Afrikaanse-Noord-Koreaanse relaties. De transitie van antikoloniale vrijheidsstrijd naar postkoloniale politiek wordt gekarakteriseerd door continuïteit, in plaats van verandering. Mijn aanpak is gebaseerd op drie assumpties. Ten eerste overstijgt politieke cultuur in Zuidelijk Afrika nationale grenzen, vanwege de erfenis van de vrijheidsstrijd, waarin ballingschap en regionale interacties bepalend waren. Ten tweede moeten we onze blik wijzigen van staten naar regimes. Ten derde is de standaard periodisering van Afrikaanse geschiedenis en de Koude Oorlog onhandig voor het begrijpen van Afrikaanse-Noord-Koreaanse relaties.

Deze dissertatie is georganiseerd volgens een thematische, driedelige aanpak. Het eerste gedeelte, georganiseerd rondom het thema ‘bloed’, gaat over de diplomatieke banden die ontstonden tussen Afrikaanse en Noord-Koreaanse elites tijdens de intersectie van Afrikaanse dekolonisering en de Koude Oorlog. Het tweede deel, georganiseerd rondom het thema ‘kogels’, belicht hoe Afrikaanse elites profiteerden van Noord-Koreaanse militaire steun vooraf, tijdens, en na het verkrijgen van onafhankelijkheid. Het derde deel, georganiseerd rondom het thema ‘brons’, onderzoekt het culturele erfgoed van de bevrijdingsbeweging, door het bespreken van de Noord-Koreaanse monumenten die de afgelopen jaren in Zuidelijk Afrika zijn gebouwd.

Het eerste deel van deze dissertatie, hoofdstuk 1 tot en met 5, onderzoekt hoe Afrikaanse vrijheidsstrijders warme banden smeedden met het Noord-Koreaanse regime. De eerste twee hoofdstukken introduceren de belangrijkste personages van dit proefschrift. Hoofdstuk 1 beschrijft de situatie in Zuidelijk Afrika, het laatste deel van het Afrikaanse continent dat bevrijd werd van koloniaal bestuur of de heerschappij van witte kolonisten. Afrikaanse bevrijdingsbewegingen werden vaak in ballingschap geforceerd en werden daarmee afhankelijk van de steun van buitenlandse mogendheden. Hoofdstuk 2 gaat over het Koreaanse schiereiland en beschouwt de competitie tussen Noord-Korea en Zuid-Korea om internationale erkenning als een legitieme staat. Beide Koreas lanceerden uitgebreide diplomatieke campagnes in Afrika om steun te verwerven onder nieuwe, onafhankelijke naties.

Hoofdstuk 3 tot en met 5 beschrijven de praktische uitkomsten van de Afrikaanse-Noord-Koreaanse diplomatieke banden, die ontstonden in de jaren '60. Hoofdstuk 3 onderzoekt de succesvolle uitnodigingsdiplomatie van Noord-Korea en beschrijft enkele reizen van Zuidelijk Afrikaanse presidenten naar Pyongyang. Vele Afrikanen bezochten Pyongyang in een zoektocht naar steun, onderwijs, en training. Hoofdstuk 4 beschrijft het ontstaan van Noord-Koreaanse ideologische centra in Afrika. De staatsideologie van Noord-Korea, Juche, maakte dit land onderscheidend en daarmee onafhankelijk van grote Communistische landen zoals China en de Sovjet-Unie. Dit maakte Noord-Korea een aantrekkelijke partner voor niet-gebonden Afrikaanse landen. Via deze ideologische centra konden gewone Afrikanen kennis maken met Noord-Korea door middel van boeken, films, en discussies. Hoofdstuk 5 onderzoekt de grotendeels onbekende geschiedenis van Noord-Koreaanse ontwikkelingshulp in Afrika. Noord-Korea experimenteerde met Juche-boerderijen in Afrika, en in ruil voor die steun prezen Afrikaanse leiders de Noord-Koreaanse plannen om het schiereiland te herenigen.

De belangrijkste impact van Noord-Korea op Afrika was niet via het oprichten van boerderijen, maar via het verspreiden van wapens. Het tweede deel van dit proefschrift, hoofdstuk 6 tot en met 10, draait om militaire samenwerking. Hoofdstuk 6 belicht de verschillende bevrijdingsoorlogen in Zuidelijk Afrika van de twintigste eeuw. Toen vreedzame campagnes voor onafhankelijkheid werden onderdrukt door minderheidsregeringen, besloten

enkele bevrijdingsbewegingen om over te gaan op gewelddadige revolutie. Aangezien de meeste Westerse landen weigerden om wapens en training aan te bieden, keken veel Afrikaanse organisaties naar de Communistische wereld. Hoofdstuk 7 beschrijft hoe Noord-Korea zichzelf positioneerde als een logische bondgenoot van Afrikaanse vrijheidsstrijders, vanwege haar koloniale geschiedenis en anti-imperialistische standpunten. Militaire export werd een belangrijk onderdeel van het buitenlandbeleid van Noord-Korea, en dit land werd een grote speler op de mondiale wapenmarkt.

Hoofdstuk 8 tot en met 10 beschrijven hoe Afrikaanse regimes profiteerden van Noord-Koreaanse militaire steun. Hoofdstuk 8 onderzoekt hoe bevrijdingsbewegingen in ballingschap steun van Noord-Korea kregen in de jaren vóór onafhankelijkheid. Afrikaanse guerrillastrijders kregen een basisopleiding in Noord-Koreaanse kampen in Afrika, en getalenteerde cadetten kregen geavanceerde training in trainingscentra in Noord-Korea. Hoofdstuk 9 beschrijft hoe, in de jaren direct na de onafhankelijkheid Noord-Korea jonge Afrikaanse regimes hielp om hun macht te consolideren. Het meest bekende voorbeeld is de Fifth Brigade van Zimbabwe, maar dit hoofdstuk belicht hoe Noord-Korea in vrijwel alle buurstaten in Zuidelijk Afrika training voor presidentiele veiligheid aanbood. Hoofdstuk 10 brengt ons naar het heden, waar Afrikaanse regeringen en Noord-Korea zich wanhopig vastklampen aan hun verworven macht. Ondanks sancties van de Verenigde Naties, die militaire samenwerking verbieden, gaat dergelijke handel door en blijven Afrikaanse legers afhankelijk van Noord-Koreaanse diensten.

Het derde deel van dit proefschrift, hoofdstuk 11 tot en met 15, gaat over erfgoed. Ondanks haar geïsoleerde positie in internationale betrekkingen wordt Noord-Korea door Afrikaanse landen ingehuurd om cultureel erfgoed te ontwikkelen. Dit gaat vaak om grote projecten, zoals een monument van 120 meter hoog, een begraafplaats in de vorm van twee AK-47s, of een geschiedenismuseum. Hoofdstuk 11 beschrijft hoe Afrikaanse bevrijdingsbewegingen de geschiedenis van de bevrijding transformerend tot mythes, waarin hun status als revolutionairen worden verheerlijkt. Dit model van Afrikaanse patriottische geschiedenis past goed bij Noord-Koreaans erfgoed.

De volgende drie hoofdstuk onderzoeken de betekenis van het weergeven van Afrikaanse geschiedenis via Noord-Koreaans erfgoed. Welke verhalen worden via deze monumenten verteld of verborgen? Hoofdstuk 12 analyseert hoe heersende politieke partijen de natie omschrijven als een familie: de leiders zijn vaders van de natie, de burgers zijn hun kinderen, en de oppositie wordt verstoten. Hoofdstuk 13 belicht de rol van geweld tijdens de herdenking van de vrijheidsstrijd. Noord-Koreaanse monumenten belichten continue de noodzaak van een voortdurende revolutie die de verworvenheden van antiekoloniale oorlog beschermt. Hoofdstuk 14 richt zich op het idee van heldendom en onderzoekt de genderdimensies van de Afrikaanse-Noord-Koreaanse herdenkingscultuur. Hoofdstuk 15 bespreekt de economische dimensie van de relaties tussen Afrika en Noord-Korea. Net zoals militaire handel is erfgoed een winstgevend verdienmodel voor Noord-Korea. Monumenten worden door Afrikaanse regimes gebruikt om hun heerschappij te legitimeren, maar symboliseren ook het belang van buitenlandse valuta voor Noord-Korea. Economische activiteiten in Afrika zijn van groot belang voor het steeds verder geïsoleerde regime in Pyongyang. De monumenten symboliseren daarom de overlevingsstrategieën van zowel de Afrikaanse als Noord-Koreaanse regimes.